

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 71/06-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., bytom B. vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a ľudských práv a základných slobôd zaručených čl. 6 ods. 1, čl. 6 ods. 3 písm. d), čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 63/02 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. januára 2006 doručená sťažnosť MUDr. D. B., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu zaručeného čl. 46 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie nezávislým a nestranným súdom zaručené čl. 6 ods. 1 (sťažovateľ číselne označil len ako „čl. 6“) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na vypočutie alebo dať vypočuť svedkov

zaručeného čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru, práva zákazu diskriminácie založenej na sociálnom pôvode zaručeného čl. 14 (sťažovateľ zrejme omylom uviedol čl. 15) dohovoru a práva zákazu zneužitia práv (sťažovateľom označeného ako „*zákaz marenia práv súdom – porušovateľom práv*“) zaručeného čl. 17 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 63/02.

Sťažovateľ žiadal o ustanovenie právneho zástupcu, vyslovenie, že ním označené základné práva boli porušené, priznanie „*finančnej satisfakcie vo výške 200 000 Sk*“, zaplatiť trovy konania a „*inicovať začatie disciplinárneho konania voči sudkyňi ...*“.

Zo sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ je odporcom v spore o návrhu Spoločenstva vlastníkov bytov D., na zaplatenie 58 746,16 Sk s prísl. podanom na okresnom súde 4. februára 2002 a doplnenom 30. januára 2003 a 12. septembra 2005 (okresný súd zmenu návrhu pripustil 11. februára 2003 a 12. decembra 2005). Okresný súd rozsudkom z 1. júla 2004 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 22 849,60 Sk s prísl. (rozsudok napadol sťažovateľ odvolaním 6. augusta 2004). Sťažovateľ 2. júla 2004 vzniesol námietku predpojatosti zákonnej sudkyne. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 13. augusta 2004 rozhodol, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Krajský súd 26. mája 2005 zrušil prvostupňový rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (súdny spis bol vrátený okresnému súdu 7. júla 2005). Okresný súd 12. decembra 2005 zamietol sťažovateľov návrh na ustanovenie mu právneho zástupcu z radov advokátov a toho istého dňa súhlasil so zmenou petitu návrhu z 12. septembra 2005. Predmetné uznesenia napadol 27. decembra 2005 sťažovateľ odvolaniami, ktoré boli 9. januára 2006 postúpené krajskému súdu (ústavný súd dopytom na okresnom súde 13. februára 2006 zistil, že krajský súd o odvolaniach ešte nerozhodol.)

Sťažovateľ 5. novembra 2004 podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní (a 25. novembra 2004 opakovanú sťažnosť), ktorú poverená predsedníčka okresného súdu v odpovedi z 8. decembra 2004 vyhodnotila ako neopodstatnenú

[„... Vo veci vednej pod sp. zn. 7 C 63/02 som nezistila v konaní žiadne prietahy. Po vyhlásení rozsudku a jeho písomnom doručení účastníkom konania, súd plynulo vykonával zákonom stanovené úkony smerujúce k tomu, aby bolo možné vec predložiť Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní. Vzhľadom k tomu, že ste súčasne s odvolaním voči rozsudku podali námietku zaujatosti voči zákonnému sudcovi, bolo potrebné vykonať ďalšie úkony stanovené zákonom, v dôsledku čoho nebolo možné doposiaľ spis predložiť odvolaciemu súdu. S poukazom na uvedené považujem Vašu sťažnosť na prietahy v konaní za neopodstatnenú. (...)“]

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prietahov (...).

Podľa ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo (...) prejednaná nezávislým a nestranným súdom (...).

Podľa ustanovenia čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: vypočuť alebo dať vypočuť svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok ako svedkov proti sebe.

Podľa čl. 14 dohovoru (zákaz diskriminácie) užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa čl. 17 dohovoru (zákaz zneužívania práv) nič v tomto dohovore sa nemôže vykladať tak, akoby dávalo štátu, skupine alebo jednotlivcovi akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z tu priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to dohovor ustanovuje.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol

posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Predmetom sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa garantovaných v čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 3 ústavy, ako aj v čl. 6 ods. 1, čl. 6 ods. 3 písm. d), čl. 14 a čl. 17 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 63/02.

Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy), sťažovateľ okrem konštatovania, že *„Ani po 3-rokoch a 8 mesiacoch súdne konanie nespeje ku koncu!“*, neuviedol žiadne právne relevantné skutočnosti (na ktoré by mal ústavný súd prihliadnuť) potvrdzujúce protiústavnosť doterajšieho postupu okresného súdu v predmetnej veci a ani neoznačil (nekonkretizoval) obdobia, v ktorých konal okresný súd so zbytočnými prietáhmi.

Z chronologického priebehu doterajšieho konania pred okresným súdom, v ktorom sťažovateľ vystupuje v postavení žalovanej strany (pozri I. časť odôvodnenia tohto rozhodnutia), vyplýva, že okresný súd meritórne rozhodol 1. júla 2004, pričom treba brať do úvahy aj skutočnosť, že pôvodný návrh bol doplnený 30. januára 2003 a okresný súd toto doplnenie pripustil 11. februára 2003, teda že vo veci rozhodol po dvoch rokoch a štyroch mesiacoch. Od uvedeného rozsudku okresného súdu, proti ktorému sťažovateľ podal odvolanie, bola vec (vrátane rozhodovania o námietke sťažovateľa voči zákonnej sudkyňi, ktorej nebolo vyhovené) až do 7. júla 2005 na odvolacom súde. Aj v súčasnosti je predmetný spis na odvolacom súde v dôsledku odvolania sťažovateľa voči uzneseniu okresného súdu, ktorým zamietol návrh sťažovateľa na ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného ústavný súd konštatuje, že v doterajšom postupe okresného súdu nezistil také závažné skutočnosti, ktoré by oprávnene odôvodňovali (po eventuálnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie) konštatovanie namietaného porušenia sťažovateľom označeného základného práva.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Namietané porušenie práva „na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu“ (čl. 46 ods. 3 ústavy) sťažovateľ bližšie nekonkretizoval. V tejto časti odmietol ústavný súd predmetnú sťažnosť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie. Náhradu takejto škody (postup uplatnenia a subjekty rozhodujúce o nej) upravujú ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Podľa tvrdenia sťažovateľa porušenia „práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie“ (čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa mal okresný súd dopustiť tým, že „protizákonne odmieta dokazovanie... sudkyňa úmyselne a nie nestranne odmieta spoznať skutočný stav veci... žaloba mala byť od dňa podania vyjadrenia... 08. 04. 2002 zamietnutá... sudkyňa... dva-krát (v roku 2003 a 2005) zisťovala majetok MUDr. B. na katastrálnom úrade a na evidencii áut, čo je nehoráznosť!“ .

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu právo na spravodlivý súdny proces v sebe nezhrňa záruku úspechu v konaní. Ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa predstáv účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietanie porušenia tohto práva. V Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy. Nezávislosť súdnej moci znamená, že táto je viazaná príkazmi tých právnych predpisov, ktoré tvoria základ jej rozhodovacej činnosti. Je preto v danom prípade právom (ale súčasne aj povinnosťou) súdu vykonať iba navrhované dôkazy, ktoré uzná za právne relevantné. Nevykonanie dôkazov navrhovaných účastníkom nie je preto postupom, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, a tým spôsobil porušenie práva na súdnu ochranu. Ochrana predmetného základného práva je garantovaná radom právnych noriem upravených Občianskym súdnym poriadkom. Medzi ne patrí najmä inštančný postup uplatňovania práva (ktorý sťažovateľ v rámci odvolacieho konania proti prvostupňovému rozsudku úspešne využil, t. j. že mu už v existujúcej etape konania bola

poskytnutá právna ochrana tohto základného práva na základe opravného prostriedku sťažovateľovi dostupnému), ako aj možnosť (právo) domáhať sa vylúčenia sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť (sťažovateľ túto možnosť taktiež využil).

K predmetu posudzovanej veci je potrebné ešte poznamenať, že uplatňovanie zákona v súdnom konaní, t. j. postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesno - právnymi a hmotnými predpismi konania, nemožno hodnotiť ako porušenie základných ľudských práv a slobôd. Vychádzajúc z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností ústavný súd (okrem vyššie uvedených dôvodov) prihliadol na skutočnosť, že posudzovaná vec ešte nie je právoplatne rozhodnutá a prvostupňový súd bude ďalej konať v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu, a preto ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd taktiež z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti odmietol tú časť sťažnosti, v ktorej je namietané porušenie práva zaručeného čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru. Predmetné ustanovenie garantuje uplatnenie tohto práva len v trestnom konaní.

Porušenie základných práv zaručených čl. 14 (zákaz diskriminácie... pre sociálny pôvod) a čl. 17 (zákaz zneužívania práv, „zákaz marenia práv súdom“) sťažovateľ právne relevantným spôsobom nezdokumentoval (nepreukázal). Odvolávanie sa (poukazovanie) na namietané porušenie vopred označených základných práv (čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) nie je v posudzovanej veci dostatočným dôvodom preukazujúcim porušenie týchto práv. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základných práv zaručených čl. 14 a čl. 17 dohovoru odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Tú časť sťažnosti, v ktorej sa sťažovateľ dožadoval iniciovania začatia disciplinárneho konania voči zákonnej sudkyňi, ústavný súd odmietol, lebo rozhodovanie o nej nepatrí do jeho právomoci.

Z vyššie uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Keďže ústavný súd odmietol posudzovanú sťažnosť ako celok, nepovažoval za účelné a dôvodné zaoberať sa žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2006